

шлюбний договір – це угода; суб'єктивним складом є особи, що укладають шлюбний договір; шлюбний договір регулює майнові правовідносини; обов'язковим аспектом є нотаріально посвідчена форма шлюбного договору.

Відповідно до ст. 93 Сімейного кодексу України шлюбним договором регулюються лише майнові відносини між подружжям, визначаються їхні майнові права та обов'язки, а також майнові права та обов'язки подружжя як батьків.

Таким чином, слід зазначити, що інститут шлюбного договору в Україні перебуває на стадії становлення, дотепер залишаються певні неузгодженості та не усунуто суперечності між нормами цивільного і сімейного законодавства, які виникають під час розгляду судових спорів.

1. Дудорова К.Б. Шлюбний договір: питання вдосконалення законодавства. *Вісник Запорізького національного університету*. 2012. № 4 (I). С. 73-75.

2. Низамієва О.Н. Имущественные соглашения супругов в зарубежном праве. К., 2004. 250 с.

3. Характеристика шлюбного договору за законодавством України та деяких зарубіжних країн. URL: https://vuzlit.ru/1368928/porivnyalna_harakteristika_ponyattya_ta_zmistu_shlyubnogo_dogovoru_za_zakonodavstvom_ukrayini_ta_deyakh_zarubizhnykh_krayin.

4. Поняття, характеристика і мета шлюбного договору. URL: <http://urist-edu.ru/akts/10875/index.html?page=5>.

5. Порівняльна характеристика поняття та змісту шлюбного договору за законодавством України та деяких зарубіжних країн. URL: https://otherreferats.allbest.ru/law/00823674_0.html.

Невзорова Ірина Володимирівна
аспірант кафедри правових дисциплін
Криворізького факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРОФЕСІЙНИЙ ОБОВ'ЯЗОК НОТАРІУСА ЯК ОСНОВА ЙОГО НАЛЕЖНОЇ ПОВЕДІНКИ

XX століття породжує ще одну проблему, розв'язання якої пов'язане з дослідженням та оцінкою місця й ролі юриста в цілому та нотаріуса як представника юридичної професії зокрема в соціальному житті: йдеться про професіоналізм як про специфічний суспільний статус представників даної професії, професійний обов'язок.

Дійсно, слушним є твердження С. Безносова, що особа як спеціаліст може проявити себе лише в рамках певної сфери діяльності. Незважаючи на те, яким чином людина це демонструє (активною чи пасивною поведінкою), все одно саме професія створює умови для становлення особистості професіонала. У наукових працях акцентується на рисах та особливостях, притаманних саме професіоналу [1, с. 4].

Що стосується професійних цінностей юриста, то можна виділити дві групи: професійно-моральні цінності (гуманізм, порядність, чесність, об'єктивність) і службово-професійні (професійна майстерність, лідерство, трудова дисципліна) [2, с. 132].

Саме друга група характеризується особливостями, які відрізняють представників юридичної професії з-поміж інших та одного від одного.

Як зазначають Л.С. Сміян, Ю.В. Нікітін, П.Г. Хоменко, головна відмінність нотаріуса від представників інших юридичних професій полягає в його статусі, специфіка якого – в тому, що він об'єднує приватні та публічні начала. Зокрема, О.П. Коляда наголошує, що нотаріуси є суб'єктами публічних правовідносин, оскільки здійснюють надані державою публічні повноваження [3].

Найголовнішим фактором, який вирізняє нотаріуса з-поміж інших представників юридичної професії, є професійні обов'язки, передбачені чинним законодавством України.

Так, відповідно до Закону України «Про нотаріат» нотаріус зобов'язаний:

- 1) здійснювати свої професійні обов'язки відповідно до цього Закону і принесеної присяги, дотримуватися правил професійної етики;
- 2) сприяти громадянам, підприємствам, установам і організаціям у здійсненні їх прав та захисті законних інтересів, роз'яснювати права і обов'язки, попереджати про наслідки вчинюваних нотаріальних дій для того, щоб юридична необізнаність не могла бути використана їм на шкоду;
- 3) зберігати в таємниці відомості, одержані ним у зв'язку з вчиненням нотаріальних дій;
- 4) відмовити у вчиненні нотаріальної дії в разі її невідповідності законодавству України або міжнародним договорам;
- 5) вести нотаріальне діловодство та архів нотаріуса відповідно до встановлених правил;

- б) дбайливо ставитися до документів нотаріального діловодства та архіву нотаріуса, не допускати їх пошкодження чи знищення;
- 7) надавати документи, інформацію і пояснення на вимогу Міністерства юстиції України, Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, головних управлінь юстиції в областях, містах Києві та Севастополі при здійсненні ними повноважень щодо контролю за організацією діяльності та виконанням нотаріусами правил нотаріального діловодства;
- 8) постійно підвищувати свій професійний рівень, проходити підвищення кваліфікації;
- 9) виконувати інші обов'язки, передбачені законом [4].

На думку сучасного російського дослідника С. Безносова, справжній професіонал, який досягнув висот у своїй спеціальності, повинен характеризуватися такими рисами: постійна готовність до роботи, постійне незадоволення собою, прагнення до подальшого самовдосконалення, гранична зосередженість на справі, підвищені вимоги до себе і колег, критичне і непримириме ставлення до всього, що заважає роботі, добровільне самообмеження в способі життя, у звуженні кола спілкування [1, с. 5].

Професіонал — це людина, яка глибоко себе поважає, яка високо цінує своє ремесло і невіддільний від неї спосіб життя. Останній цілком, без залишку, покриває весь життєвий, тривалий шлях людини, не залишаючи місця й часу для різного роду улюблених занять, пристрастей, слабкостей, які б надмірно відволікали від “вічного” ремесла. Звичайно, у житті будь-якої людини, в її суєтному кругообігу справ є місце для відпочинку душі, але це не виключає, а навпаки — переконує нас у думці, що професіонал — це спосіб життя, який включає в себе побут, громадські справи, стиль та спосіб життя, почуття власної гідності [5, с. 42-43].

Правознавці-професіонали — люди, які не просто мають диплом про юридичну освіту, але чия діяльність пов'язана з використанням цієї освіти.

Юрист-професіонал, за визначенням, є людиною високої кваліфікації, для якої необхідно накопичувати та розширювати свої знання. Сьогодні потребує від юриста, щоб він мав такі базові знання: досконале знання базових правових категорій; чітке уявлення про наявну в державі правову систему і систему прав; знання властивостей нормативно-правових актів різного рівня; знання теорії фундаментальних галузей права; знання технологій (відповідні процеси та процедури) та змісту суспільних відносин у відповідній сфері людської діяльності [6, с. 92].

З викладеного витікає, що наукова думка у питанні аналізу особистості юриста в цілому та нотаріуса зокрема є багатоманітною. Вчені не обмежили коло своїх досліджень перерахунком властивостей характеру, вони розширили межі наукового пізнання до рамок дослідження ставлення до професії, дисциплінованості та внутрішньої самоорганізації, використовуваних прийомів, умінь, навичок, вимог до професійної культури тощо.

1. Бакаянова Н.М. Етичні принципи адвокатури в Україні: монографія. Одеса: Юридична література, 2005. 152 с.

2. Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 495 с.

3. Науково-практичний коментар до Закону України «Про нотаріат». URL: https://pidruchniki.com/1056112747391/pravo/_notarius.

4. Закон України «Про нотаріат» від 2 вересня 1993 року № 3425-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

5. Теорія держави і права. Академічний курс: підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. 2-е вид., перероб. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2008. 688 с.

6. Єлов В.А. Основи адвокатської етики: посіб. викладача / В.А. Єлов; за заг. ред. Н.А. Рудницької. К.: Прецедент, 2010. 132 с.